

[Ingmar Wagner.]

betyder det, at disse lærlinge ingen mulighed har for at udvikle et fritidsliv. Når man skal op så tidligt om morgenen og kommer hjem så sent om aftenen, må de fleste krybe til køjs med det samme.

Når jeg fremdrager dette eksempel fra B. & W., er det ikke, fordi det er enestående i sin art, der er tusinder af lignende tilfælde; det gælder først og fremmest provinsens lærlinge, som ofte har meget langt til deres arbejdssted. Jeg kan således nævne, at det f. eks. for bagerlærlinge er udregnet, at de visse steder har en gennemsnitsdag på 14 timer 22 minutter, og at automobilmekanikerlærlinge har en optagetid på 12 timer 51 minutter, ja, man har endda fundet frem, at der indenfor kokke- og tjenerfaget er eksempler på en daglig optagetid på op til 18 timer. Jeg ved ikke, om de ærede ordførere føler, at dette er helt i sin orden, jeg gør det i hvert fald ikke.

Man skulle næsten tro, at det, jeg her siger, var en voldsom overdrivelse, men det er det ikke, det er realiteter om lærlingenes arbejdsforhold. Man kan også kontrollere disse oplysninger ved at henvende sig i biblioteket og bede om at få centralarbejdsanvisningskontorets hæfter om lærlingenes arbejdsforhold. Her vil man kunne læse side op og side ned om disse efter min mening direkte oprørende tilstande. Vi kan ikke længere forsvare at byde ungdommen den slags arbejds- og uddannelsesbetingelser, især ikke når mange af lærlingene kommer direkte fra skolen og er vant til langt mere fritid, længere sommerferie o. s. v. Skulle der være retfærdighed, burde det efter vor mening være således, at alle unge under 18 år havde en kortere arbejdstid end deres ældre kolleger og ikke, som det nu er tilfældet, en længere arbejdstid, en arbejdstid, der, som jeg har nævnt, kan gå helt op til 18 timer. Det er mildest talt uforsvarligt.

Bl. a. ud fra det, jeg her har sagt, er det, vi mener, at man ikke længere kan tillade sig at trække gennemførelsen af dagskolen i langdrag. Nu har vi ganske vist hørt af den højtærede minister, at arbejdet i kommissionen skal fremskyndes, men spørgsmålet om dagskolen behøver efter vor mening ikke at behandles i nogen kommission, og det har vi også hørt udtalelser

om fra socialdemokratiet. Der er da også, hvad der understreger dette synspunkt, offentligt kommet forlydender frem om, at lærlingekommissionen er meget stærkt i tvivl om, hvorvidt den overhovedet skal tage stilling til spørgsmålet, om lærlingene skal have dagskole eller fortsætte med den forhadte aftenskole. Det er fremkommet i pressen, og såvidt jeg husker, var det end- og kommissionens formand, som skulle have udtalt noget sådant. Disse udtalelser understreger også, at det må være folketinget, som omgående skal tage sig af denne sag.

Der kan heller ikke være mindste tvivl om, at dagskolen bør indføres snarest. I den sidste tid er der fremkommet en række udtalelser ikke alene fra fagbevægelsen, men også fra en række kendte arbejdsgivere, der sidder på afgørende pladser i arbejdsgivernes forskellige sammenslutninger, som støtter kravet om dagskoler. Også direktøren for Det tekniske Selskabs Skoler i København, hr. Barner-Rasmussen, har udtalt, at dagskolen er gennemførlig også her i hovedstaden, hvor det ellers skulle være vanskeligt. Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Jernindustriens Sammenslutning skal have truffet en aftale om indførelse af dagskolen, og ifølge de oplysninger, jeg har kunnet skaffe mig, skulle smedelærlinge have dagskoleundervisning 6 uger årlig i de 3 første læreår. Desværre ser det ud til, at denne ordning kun kommer til at gælde for provinsens lærlinge. Smedeforbundet og jernindustriens arbejdsgiverforening mener åbenbart, at det ikke er nødvendigt at give de københavnske lærlinge de samme arbejdsvilkår som provinsens. Man foreslår derimod at gå lige den modsatte vej og forringe de københavnske lærlinges kår, idet man blot vil udsætte aftenskolen 1 time. Det er efter vor mening en fuldkommen utålelig ordning, hvad lærlingene på en række tekniske skoler også allerede har gjort jernindustrien opmærksom på.

Smedenens forslag viser, at dagskolen — i hvert fald for provinsens vedkommende — er gennemførlig, selvom kommunisterne naturligvis vil advare imod, at man forsøger at byde de københavnske lærlinge ringere kår end provinsens, ja, vel ringere kår, end de allerede har.

Det er da også således, at socialdemokra-